

Programmabegroting 2018

Inclusief meerjarenraming 2019 – 2021

Inclusief beleidsmatige en financiële kaders.

Gemeenschappelijke Regeling RD Maasland

April 2017

Voorwoord

Met genoegen bieden wij u de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) RD Maasland voor 2018 aan. Deze begroting zal worden goedgekeurd door het Algemeen Bestuur (AB) van de gemeenschappelijke regeling.

In de loop van dit jaar, 2017, zal het Algemeen Bestuur van de GR RD Maasland een nieuw Meerjarenplan uitwerken en vaststellen. Dit plan beschrijft de koers van gemeentelijke samenwerking gaat volgen en de wijze waarop RD Maasland hieraan invulling zal gaan geven. Lag het accent in voorgaande jaren meer op het ontwikkelen van het bedrijf als een brede dienstverlener ten dienste van de aan de samenwerking deelnemende gemeenten, de komende jaren zullen onder vooral in het teken staan van het op een duurzame wijze verbeteren van de bereikte resultaten op milieu-, economisch- en sociaalgebied. Dit vanuit de overtuiging dat verduurzaming zonder oog voor de economische haalbaarheid en sociale acceptatie niet toekomstbestendig is. Relevante onderwerpen die nadere uitwerking en bestuurlijke afstemming behoeven zijn, landelijke afvalbeheerdoelstellingen, dienstenpakket, inhoudelijke aanpassing gemeenschappelijke regeling e.d.

De begroting voor het jaar 2018 gaat vooralsnog uit van voorzetting van de bestaande activiteiten met dien verstande dat de gemeente Peel en Maas vanaf 2018 geen deel meer uitmaakt van de gemeenschappelijke regeling. Zodra de besluitvorming over het Meerjarenplan respectievelijk de afwikkeling van de uittreding van de gemeente Peel en Maas, met al dan niet een overgangsregeling, zijn afgerond, zal de begroting worden gewijzigd.

In de GR RD Maasland werken vanaf 2018 de gemeenten Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Echt-Susteren samen op het gebied van inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstromen. Onder verantwoordelijkheid van het AB, voert het bedrijf RD Maasland de daarvoor noodzakelijke werkzaamheden uit. Het bedrijf kan worden gekenmerkt als een dienstverlenend bedrijf van en voor de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren zijn goede resultaten gerealiseerd op bedrijfseconomische en logistiek vlak. Daarnaast is met het ingezette beleid een goed milieurendement bereikt en heeft RD Maasland zich ontwikkeld als een bedrijf dat tevens de gemeenten kan ondersteunen bij de uitvoering van de Participatiewet. RD Maasland zal, als ISO (Internationale Organisatie voor Standaardisatie) gecertificeerd bedrijf, blijven werken aan verbeteringen.

De voornemens, voortvloeiend uit de beleidsmatige kernpunten als vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR RD Maasland, zijn:

Kernpunten uit vigerend Meerjarenplan en beleidsvoornemens.

- het op maatschappelijk verantwoorde, doelmatige en duurzame wijze verwijderen en toepassen van huishoudelijke afvalstoffen als grondstoffen.
- de inzameling en verwerking van bedrijfsafvalstoffen
- naast kostenefficiëntie meerwaarde te creëren door hogere milieurendementen;
- bij te dragen aan educatie en voorlichting op scholen;
- actief en soepel in te spelen op nieuwe vragen vanuit de lokale overheid op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte;
- daar waar mogelijk bijdragen aan de uitvoering van de Participatiewet
- in de uitvoering van taken samen te werken met aan gemeenten verbonden partijen waaronder SW (Sociale Werkvoorziening) -bedrijven;
- voor de inwoners van haar verzorgingsgebied herkenbaar te zijn als een bedrijf dat zich inzet voor een schone leefomgeving en een hoge klanttevredenheid;

Vermeldingswaardig is dat het door RD Maasland gevoerde beleid, landelijk gezien, heeft geleid tot de laagste kosten voor de burger. Zoals blijkt uit onderzoek van Rijkswaterstaat (RWS), het ministerie van I en M (Infrastructuur en Milieu) en VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten), behoort de afvalstoffenheffing zoals die door de burgers wordt betaald, tot de laagste van het land. Dit beleid zal worden voortgezet en periodiek via benchmarking worden getoetst.

Hoewel via de samenwerking ruimschoots voldaan wordt aan de landelijk gestelde (milieu)normeringen is door het Bestuur onder meer besloten te blijven streven naar een verbetering van het milieurendement. Dit aansluitend op het landelijk Uitvoeringsprogramma VANG (Van Afval Naar Grondstof).

RD Maasland wenst meer te zijn dan alleen een inzamelaar van afval en wil ook op een maatschappelijk verantwoorde wijze een belangrijke bijdrage leveren aan participatie en duurzaamheid. 'Op de winkel passen' is derhalve niet goed genoeg.

Speerpunten 2018

- Vermindering verbranden restafval;
- Verduurzaming verwerking huishoudelijk afval;
- Gescheiden afvalstromen inzetten als grondstoffen;
- Intensivering communicatie, voorlichting en educatie;
- Samenwerking met Limburgse gemeenten (ASL);
- Samenwerking met overheidsgedomineerde afvalbedrijven;
- Uitbreiding leerwerk functie in het kader van de Participatiewet.
- Intensivering samenwerking binnen gemeenschappelijke regeling;

Het Dagelijks Bestuur, 22 maart 2017

J.A.L. Lalieu, voorzitter

A.A.H. Smedts, secretaris

Vooraf wordt via onderstand beknopt overzicht reeds een samenvatting gegeven van de belangrijkste aspecten welke leiden tot de gemeentelijke bijdragen voor het jaar 2018.

BEGROTING 2018		Voorlopig resultaat 2016	Primair Begroot 2018	Verklaring tussen verschillen rekening 2016 en begroting 2018
Totaal RD Maasland				
OPBRENGSTEN				
Omzet Derden		2.452.095	2.338.000	Lagere opbrengsten PMD
Omzet Gemeenten		71.579	70.500	
DVO Leudal Maasgouw ondergr.		94.858	121.138	een op een doorberekening a.g.v. investeringen en afschrijvingen
Project Onkruid Maasgouw		108.000	115.000	een op een doorberekening
Afval doorberekening		1.401.691	1.212.900	wegvallen hha rst en gft Peel en Maas
Voorzieningen		-	-	
Interne doorberekeningen		817.032	783.614	
Bruto Omzet		4.975.254	4.641.152	
Uitbesteed		132.845	124.500	wegvallen kolken Peel en Maas
Netto Omzet		4.842.409	4.516.652	
KOSTEN				
Salariskosten		1.972.544	1.947.500	Stijging cao + afvloeien/ overname personeel door P&M
Inhuur personeel/materieel		204.531	231.000	extra bezetting op Milieuparken a.g.v. oplopende bezoekersaantallen
Overige pers.kst (ABP)		-	-	
Wagenpark excl.afschr.en rente		626.614	630.750	in 2016 lage reparatie en onderhoudskosten
Afschr.en Rente wagenpark		333.632	291.744	in totaal 4 afgeschreven voertuigen
Afvalverwerkingskosten		2.649.451	2.580.900	wegvallen hha rst en gft Peel en Maas, sterke stijging afval Milieuparken/verpakkingen
DVO Leudal Maasgouw ondergr.		94.858	121.138	een op een doorberekening a.g.v. investeringen en afschrijvingen
Project Onkruid Maasgouw		108.000	115.000	een op een doorberekening
Overige exploitatiekosten		671.162	716.500	Niveau 2017 aangehouden bij raming
Afschr.en Rente ov.expl.		533.346	480.339	afgeschreven elementen over gehele activa
Voorzieningen		12.200	11.250	
Totale bedrijfskosten		7.206.337	7.126.121	
Interne doorberekeningen		847.032	783.614	
Totale kosten		8.053.369	7.909.735	
RESULTAAT voor reservering (lees bijdrage gemeenten)		-3.210.960	-3.393.083	
BESTEMMINGSRESERVES		-33.060	31.920	geheel conform bestuursbesluit aangaande verpakkingen
VPB (vanaf 1-1-16)		-1.196	-279	
RESULTAAT na reservering (werkelijk)		-3.245.216	-3.361.442	
Dekking Peel en Maas			349.000	uittreedsonbepalend voor dekking komende 5 jaar
BEGROOT BIJDRAGE GEMEENTEN		3.215.724	3.012.442	
OVERSCHOT		-29.492	-	

Voor een overzicht met een vergelijking tussen de raming van 2017 en 2018 voor wat betreft de belangrijkste verschillen, wordt verwezen naar bladzijde 32.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inleiding.....	5
1. Programmaplan	7
1.1. Programma 1 – Huishoudelijk Afval.....	7
1.2. Programma 2 – Openbare Ruimte	11
1.3. Programma 3 – Zakelijke Dienstverlening	13
1.4. Algemene dekkingsmiddelen	14
1.5. Onvoorzien / Algemene reserve	15
2. Paragrafen.....	16
2.1. Weerstandsvermogen.....	17
2.2. Onderhoud kapitaalgoederen.....	24
2.3. Financiering.....	24
2.4. Personeel en Organisatie	28
2.5. Rechtmatigheid	29
3. Financiële Begroting.....	30
Overzicht van lasten en baten in €.	31
Financiële positie	34
Investerings	34
Reserves en voorzieningen	34
BIJLAGEN	36
BIJLAGE 1 Staat van reserves en voorzieningen	37
BIJLAGE 2 Bijdragen gemeenten 2018.....	38
BIJLAGE 3 Meerjarenperspectief	39

Inleiding

Beleidsmatige en financiële uitgangspunten begroting 2018

Op grond van de WGR sturen de GR'en de uitgangspunten voor hun begroting vóór 15 april 2017 aan de gemeenteraden. Deze uitgangspunten bevatten in elk geval:

- een indicatie van de beleidsvoornemens,
- de gemeentelijke bijdrage
- de prijscompensatie, die gebruikt wordt voor de lasten in de begroting.

Dit is in de praktijk bijna gelijktijdig met het indienen van de conceptbegroting. De financiële en beleidsmatige kaders kunnen worden opgenomen in de toelichting bij de begroting. Deze kaders worden dan betrokken bij de zienswijze van de gemeente op de aangeleverde stukken. Dit betekent dat de begroting 2018 uiterlijk 15 april 2017 aangeleverd wordt bij de deelnemende gemeenten. Voor deze raming geldt dat in alle hoofdstukken (inclusief het voorwoord) vanaf dit moment de genoemde aspecten voor wat betreft het beleid en de financiën zijn opgenomen. Hierbij is van belang dat RD Maasland alles (hetgeen redelijkerwijs te beïnvloeden valt) in werking stelt om de diensten uit te voeren tegen de laagst mogelijke prijzen zonder dat de dienstverlening in het geding komt. Lopende het jaar 2017 wordt in samenwerking met de deelnemende gemeenten de koers voor de komende 4 jaren opgesteld met daarin eveneens ruimte voor de genoemde kaders.

Programmabegroting

Deze begroting is opgebouwd conform de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording. In deze programmatisch opgebouwde begroting hebben we een drietal programma's opgenomen waarmee we ons richten op vooraf gestelde doelen en beoogde effecten. Vanuit deze programmatische gedachte kent deze begroting een scheiding tussen beleidsmatige en financiële aspecten. Het beleidsmatige deel bestaat uit het programmaplan en een aantal paragrafen. Het financiële deel bestaat uit een overzicht van de verdeling van de middelen over de verschillende programma's en programmaonderdelen.

Toelichting

De begroting 2018 is o.a. gebaseerd op:

- Continuering bestaande diensten;
- Uittreding gemeente Peel en Maas;
- Jaarcijfers 2016;
- Begroting 2017;
- Salariskosten conform geldende cao;
- 2,0% prijsindex in meerjarenraming.

Opgemerkt wordt dat enkele items moeilijk zijn in te schatten mede als gevolg van de economische ontwikkelingen. Belangrijke voor RD Maasland nagenoeg niet te beïnvloeden kostenposten betreffen brandstoffen, verwerking van (een deel van) het afval en cao aanpassingen. De verwerking van de afvalstromen is, via aanbestedingen, uitbesteed aan de meest economische aanbieder en de hiermee gemoeide kosten volgen dan ook de marktontwikkelingen. Deze ontwikkeling laten zien dat de prijzen voor de afzet van gescheiden afstromen/ grondstoffen (gaan) stijgen.

Risico als gevolg van desintegratie Peel en Maas

De gemeente Peel en Maas heeft eind 2015 besloten de gemeenschappelijke regeling te verlaten. Zoals gebruikelijk dient de vertrekkende gemeente de achterblijvers een periode lang te compenseren. Het Algemeen Bestuur heeft eind 2016 de uittreedsom vastgesteld welke op dit moment leidend is voor het opvoeren het dekkingsbedrag, ad € 349.000,= voor de komende 5 begrotingsjaren. Hoewel er nog geen onomkeerbaar besluit ligt, en er nog geen duidelijkheid bestaat

or er een overgangsregeling kan worden afgesproken, kan er op dit moment geen ander bedrag opgevoerd worden. Zodra definitieve besluiten zijn genomen, kunnen de consequenties daarvan worden doorgevoerd in de financiële stukken en zullen per gemeente de gevolgen zichtbaar worden. Vooralsnog is het volledige dekkingsbedrag per jaar opgevoerd in Programma 1.

Procedure begroting

- 22 maart 2017 : Het DB stelt de conceptbegroting vast.
- Vóór 15 april 2017: De conceptbegroting wordt door het DB aangeboden aan de gemeenteraden;
- De gemeenteraden dienen binnen 8 weken na ontvangst, doch uiterlijk vóór 3 juni 2017, hun zienswijze op de begroting kenbaar te maken aan het DB.
- 12 juli 2017 : Het AB stelt de begroting vast.
- Vóór 1 augustus 2017: De begroting wordt toegezonden aan GS en gemeenteraden;
- Een gemeenteraad kan indien zij daartoe aanleiding ziet, haar zienswijze voorleggen aan GS.

Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk bestaat uit het programmaplan waarin drie programma's zijn opgenomen te weten het programma 'Huishoudelijk Afval', het programma 'Openbare Ruimte' en het programma 'Zakelijke Dienstverlening'. In deze programma's wordt beschreven wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.

Waar in het eerste hoofdstuk met name het beleidsmatige, de 'wat'-vragen, aan de orde komen, bevat het tweede hoofdstuk een aantal verplichte paragrafen waar met name de beheersmatige aspecten, aan de orde komen. Tenslotte is in hoofdstuk 3 de financiële begroting van RD Maasland opgenomen.

1. Programmaplan

Dit eerste hoofdstuk bestaat uit het programmaplan waarin wij onze begroting in drie programma's hebben verdeeld, te weten het programma 'Huishoudelijk Afval', het programma 'Openbare Ruimte' en het programma 'Zakelijke Dienstverlening'. In deze programma's wordt beschreven wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.

De vernieuwde opbouw van dit programmaplan draagt bij aan meer grip en betere verantwoording ten aanzien van de Begrotingscyclus, Planning en Control, en Programmamanagement. Daarom hebben de programma's een vaste indeling gekregen, die als volgt is onderverdeeld:

- Inleiding, beschrijving programma;
- Doelen;
- Prestaties, inclusief de wijze waarop de resultaten bereikt zullen worden;
- Middelen;
- Meerjarenraming.

1.1. Programma 1 – Huishoudelijk Afval

Inleiding

Het Programma Huishoudelijk Afval heeft betrekking op al het huishoudelijk afval dat in de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten wordt ingezameld. De wijze waarop en de frequentie waarmee dit gebeurt, is vastgesteld door het bestuur van de GR. De uitvoeringskosten worden op basis van het aantal wooneenheden doorberekend naar de deelnemende gemeenten. In deze doorberekening zit geen winstoverslag. Eventuele aanvullende diensten worden direct in rekening gebracht bij de betreffende gemeente. Roerdalen en Echt-Susteren nemen niet alle diensten af.

Kengetallen

Aantal aansluitingen per gemeente (per 1 januari)	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Leudal	15.512	15.442	15.510	15.440
Maasgouw	10.377	10.465	10.375	10.465
Meijel + Kessel	4.174	4.225	4.175	0
Roerdalen	9.172	9.157	9.170	9.150
Echt-Susteren noord	8.350	8.350	8.350	8.350
Totaal	47.585	47.639	47.580	43.405

Doelen

Met dit programma wordt invulling gegeven aan de wettelijke taak van de deelnemende gemeenten, welke taken zijn overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling. Verwezen wordt naar art. 10.21 en art. 10.22 van de Wet Milieubeheer.

Op 1 december 2014 heeft staatssecretaris Mansveld in het Uitvoeringsprogramma Van Afval naar Grondstof (VANG) vergaande ambities rond inzameling van huishoudelijk afval geformuleerd. Doel van het programma is om in 2020 een scheidingspercentage van 75% voor het huishoudelijk afval te realiseren. Hetgeen neerkomt op gemiddeld ca 100 kg restafval per inwoner per jaar. Het programma stelt daarnaast als doel om in 2025 nog slechts 30 kg restafval per inwoner per jaar te laten verbranden. Het programma VANG is opgesteld in samenwerking met het ministerie I & M, VNG, RWS en NVRD (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement). Deze partijen zullen gezamenlijk het programma gaan uitvoeren. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling zal in het voorjaar van 2017 in het kader van het nieuwe meerjarenplan, zich beraden over de vertaling van deze doelstellingen.

Uit de benchmark van RWS en NVRD over het jaar 2015 is gebleken dat in het verzorgingsgebied van de GR RD Maasland in 2015 gemiddeld 118 kg restafval per inwoner is verbrand. RWS heeft berekend dat hiermee een milieurendement van 76% is behaald. Hiermee heeft de gemeenschappelijke regeling reeds de doelstelling VANG voor 2020 bereikt.

Een ontwikkeling die van relevante invloed is op de financiële ruimte betreft de eerder aangehaalde stijging van prijzen voor gescheiden afvalstromen. Geconstateerd kan worden dat de marktprijzen voor grondstoffen zich negatief ontwikkelen. De vraag naar grondstoffen neemt weliswaar toe doch de financiële voordelen voor gebruik van gerecycled materiaal worden kleiner. Deze ontwikkeling laat zien dat niet verwacht mag worden dat er via 'verkoop' van grondstoffen financiële ruimte kan worden gecreëerd, die dan zou kunnen worden benut ter dekking van de hogere kosten die het gevolg zijn van een eventuele verdergaande (bron)scheiding van huishoudelijk afval.

Prestaties

Een van de belangrijkste indicatoren betreft de hoeveelheid restafval dat elke inwoner jaarlijks laat ophalen. Het landelijke gemiddelde bedraagt ca. 242 kg per inwoner per jaar. Onderstaande tabel geeft inzicht in de prestaties binnen het verzorgingsgebied van RD Maasland en de na te streven waarden.

Indicatoren

Indicator	Gem afgelopen 3 jaar	Doelstelling RD Maasland	Landelijke Norm	Begroting 2018
Verbranding restafval R1	100%	100%	100%	100%
KG restafval per inwoner per jaar	125kg	100kg	100kg	122kg
KG gft per inwoner per jaar	85kg	120kg	nvt	86kg
KG PMD per aansluiting per jaar	35kg	40kg	15kg	40kg
Percentage hergebruik afvalstoffen	71%	75%	75%	76%

Middelen

Teneinde deze doelen te bereiken, is een inzamelstructuur beschikbaar en worden onderstaande diensten uitgevoerd.

- Huis-aan-huis inzameling van restafval en gft (groente-, fruit- en tuinafval);
- Inzameling grof huishoudelijk afval, tuinafval e.d. via de milieuparken;
- Scheiding van afvalstromen en afzet als grondstoffen;
- Inzameling glas, metaal, kunststoffen en kleding (via brengvoorzieningen e.o. huis aan huis);
- Sortering textiel met inzet van SW-bedrijven;
- Inzameling klein chemisch afval;
- Inzameling grof huishoudelijk afval aan huis op aanvraag;
- Inzameling herbruikbare huisraad aan huis op aanvraag, inzet kringloopbedrijven;
- Inzameling elektrische apparaten en wit- en bruingoed via milieuparken;
- Inzameling oud papier (via verenigingen).
- Het (doen) verwerken van afvalstromen;
- Uitvoering sorteerplicht kunststoffen, gecombineerd met drankenkartons en blik;
- Diftar;
- Containermanagement;
- Voorlichting
- Educatie op scholen;
- Beleidsonderzoek en -advisering.

De volgende tabel geeft inzicht in de (verwachte) kostprijs van deze producten/ diensten. Bij deze raming is uitgegaan van:

- Alle in 2017 uitgevoerde diensten;
- Uittreding gemeente Peel en Maas;
- De kosten van de verwerking van Restafval en GFT (o.b.v. het meerjarencontract met afvalverwerker);
- Inschatting van de verwerking van afvalstromen afkomstig van milieuparken o.b.v. uitkomsten van recente aanbestedingen;
- Personeelslasten conform nieuwe CAO;

Kostprijs (bijdragen gemeenten) in €.

	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Inzameling restafval en GFT, huis-aan-huis	1.231.951	1.359.516	1.257.511	1.181.642
Inzameling via milieuparken	476.337	428.087	509.138	510.189
Inzameling via brengvoorzieningen in de wijk	492.292	424.898	526.893	482.816
Kosten Diftar	155.663	211.633	176.038	175.964
Containermanagement	305.207	288.465	315.748	299.678
Verwerking afval	-424.770	-238.093	-322.644	-474
Beleid en voorlichting	301.271	316.744	353.619	354.702
Resultaat voor bestemming (1)	2.537.951	2.791.250	2.816.303	3.004.518
Aandeel reserves (2)	-1.979	33.060	5.700	-31.920
Dekking bijdrage gemeenten	2.660.685	2.824.310	2.822.003	2.972.598
<i>Dekking Peel en Maas (4)</i>				-349.000
Overschot (als minteken)=Res.na Bestem.	-124.713	30.974	0	0
Verwerkingskosten hha rst-gft afval (3)	1.356.607	1.364.674	1.396.000	1.179.600
Totale inzameling incl.verwerking (1+2+3)	3.892.579	4.188.984	4.218.003	4.152.198

Het resultaat van het jaar 2016 dient nog te worden bestemd.

Ten aanzien van punt (4) in de bovenstaande tabel het volgende:

Op het moment van samenstellen van deze raming is alleen het besluit over de uittreedsom van het Bestuur van RD Maasland bekend en leidend. Het genoemde bedrag ter dekking is derhalve de feitelijke uittreedsom verdeeld over 5 jaar. Zekerheid over de daadwerkelijke hoogte is er nog niet omdat nog allerlei procedures lopen dan wel opgestart kunnen worden. Daarnaast heeft het college van P&M nog geen besluit genomen over de door het dagelijks bestuur voorgelegde overgangsregeling. Zodra de hoogte van de uittreedsom onomkeerbaar is vastgesteld, kunnen de daaruit voortvloeiende consequenties in kaart worden gebracht. Tot dit moment wordt het genoemde bedrag opgevoerd. Voor de goede orde nog dit: het totale bedrag ter dekking wordt in Programma 1 opgevoerd en bij de afrekening van het boekjaar 2018 kan als dan een verdeling van de dekking over de lopende Programma's worden gemaakt.

Meerjarenraming

Het volgende overzicht geeft inzicht in de ontwikkeling van kosten. De hierbij gehanteerde uitgangspunten zijn:

- de verwachtingen voor 2018;
- de cijfers van 2016 en doorkijk 2017;
- een stijging kosten met 2% p.j.;
- continuering van de dienstverlening ultimo 2016;
- lagere opbrengsten en hogere kosten voor PMD;
- Compensatie gemis aan dekking door de gem Peel en Maas via uittreedsom al dan niet gecombineerd met betaling in natura (via werk). Dit vanaf 2018.

Meerjarenraming in €.

	2018	2019	2020	2021
Inzameling restafval en GFT, huis-aan-huis	1.181.642	1.190.000	1.195.000	1.205.000
Inzameling via milieuparken	510.189	515.000	520.000	525.000
Inzameling via brengvoorzieningen in de wijk	482.816	485.000	490.000	498.000
Kosten Diftar	175.964	180.000	185.000	192.000
Containermanagement	299.678	305.000	308.000	315.000
Verwerking afval	-474	29.840	50.000	75.000
Beleid en voorlichting	354.702	360.000	365.000	370.000
Resultaat voor bestemming (1)	3.004.518	3.064.840	3.113.000	3.180.000
Aandeel reserves (2)	-31.920	-63.840	0	0
Dekking bijdrage gemeenten	2.972.598	3.001.000	3.113.000	3.180.000
Dekking Peel en Maas	-349.000	-349.000	-349.000	-349.000
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Verwerkingskosten hha rst-gft afval (3)	1.179.600	1.185.000	1.190.000	1.200.000
Totale inzameling incl.verwerk. (1+2+3)	4.152.198	4.186.000	4.303.000	4.380.000

1.2. Programma 2 – Openbare Ruimte

Inleiding

Via de gemeenschappelijke regeling zijn de mechanische reiniging van verhardingen en de reiniging van straatkolken opgedragen aan RD Maasland. Het mechanisch vegen wordt zo mogelijk gecombineerd met het verwijderen van onkruiden. Dit op een niet chemische wijze met inzet van onkruidborstels en zogenaamde hete lucht technieken. Ook in 2018 zullen deze werkzaamheden worden uitgevoerd met mensen met een arbeidsbeperking. Het zgn. voortraject van de begeleiding van deze medewerkers wordt verzorgd door Westrom. Tijdens de werkperiode worden de medewerkers begeleid door RD Maasland en krijgen zij de gelegenheid een VCA-cursus te volgen.

RD Maasland verzorgt het ledigen en reiniging van straatkolken in de gemeenten Leudal, Maasgouw. Dit werk is vooralsnog uitbesteed om reden dat de omvang van het werk onvoldoende is om een investering in eigen materieel rendabel te maken. De overige gemeenten besteden dit werk eveneens uit. RD Maasland streeft er naar om het kolken reinigen te verzorgen voor alle deelnemende gemeenten. De minimale vorm van samenwerking is een gezamenlijke aanbesteding.

Kengetallen

Aantal kolken per gemeente te ledigen (per 1 januari)	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Leudal (voorjaar)	14.432	14.668	14.400	14.500
Maasgouw (voor- en najaar)	21.525	21.819	21.500	21.750
Meijel+Kessel (voor- en najaar)	5.899	6.020	5.900	0
Totaal	41.856	42.507	41.800	36.250

Aantal veeg uren per gemeente	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Leudal	2.156	2.143	2.000	2.000
Maasgouw	1.347	1.335	1.300	1.300
Meijel+Kessel	537	506	350	0
Totaal	4.040	3.984	3.650	3.300

Doelen

Met dit programma wordt beoogd dat naast de uitvoering van genoemde taken:

- invulling kan worden gegeven aan de begeleiding en/of inzet van werkzoekenden met een zekere afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Dit binnen een structuur waarbij inbesteding van werkzaamheden mogelijk is.

Prestaties

- uitbreiding inzet SW-medewerkers/ langdurig werkzoekenden
- uitbreiding taken op het gebied van schoonmaak openbare ruimte

Indicatoren

Indicator	Gem afgelopen 3 jaar	Doelstelling	Norm	Begroting 2018
Uitbreiding opdrachten van gemeenten	3.650 uren	+100%	n.v.t.	3.300 uren

Middelen

RD Maasland beschikt over 2 veegmachines en 8 onkruidbranders. Het schoonmaken van de kolken is voorsnog uitbesteed. Zodra een hoge bezettingsgraad kan worden bereikt, zal deze dienst in eigen beheer worden uitgevoerd.

De volgende tabel geeft inzicht in de (verwachte) kostprijs van deze producten/ diensten. Bij deze raming is uitgegaan van:

- Alle in 2017 uitgevoerde diensten, m.u.v. Meijel en Kessel;
- Stijging personeelslasten met CAO;

Kostprijs (bijdragen gemeenten) in €.

	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Kosten veegdienst	331.291	331.509	334.605	308.427
Kosten kolkendienst	90.033	94.184	94.670	81.532
Resultaat voor bestemming	421.324	425.693	429.275	389.959
Aandeel reserves	9.091	0	0	0
Dekking bijdrage gemeenten	419.026	423.422	429.275	389.959
Overschot (als minteken)	11.389	2.271	0	0

Meerjarenraming

Onderstaande meerjarenraming is gebaseerd op:

- de verwachtingen voor 2018;
- de cijfers van 2016 en doorkijk 2017;
- een stijging kosten met 2% p. jaar;
- continuering van de dienstverlening ultimo 2016, minus Peel en Maas;

Meerjarenraming in €.

	2018	2019	2020	2021
Kosten veegdienst	308.427	312.000	319.000	328.000
Kosten kolkendienst	81.532	82.500	83.500	85.000
Resultaat voor bestemming	389.959	394.500	402.500	413.000
Aandeel reserves	0	0	0	0
Dekking bijdrage gemeenten	389.959	394.500	402.500	413.000
Resultaat na bestemming	0	0	0	0

1.3. Programma 3 – Zakelijke Dienstverlening

Inleiding

De zakelijke dienstverlening omvat vooral de inzameling van bedrijfsafvalstoffen. De oorsprong van deze dienstverlening is gelegen in het feit dat in het verleden bedrijfsafvalstoffen, van met name kleine bedrijven, tezamen met huishoudelijke afvalstoffen werden ingezameld. De opdrachten worden in de regel verleend na een aanbesteding of opvraag van offerte. Mede in het licht van de discussies rondom Markt en Overheid is de totale omzet maximaal 20% van de totale begroting.

Deze activiteit is VPB plichtig.

Opgemerkt wordt dat tijdens de crisis jaren de omzet is gedaald door de economische crisis i.c. verscherping van de concurrentie en beëindiging van bedrijfsactiviteiten. De verlaging van de omzet is voornamelijk opgevangen door kostenreductie. Het is evenwel nog steeds gelukt om de bijdrage aan de vaste kosten van RD Maasland, denk aan gebouwen en terreinen, gelijk te houden. De markt ontwikkelt zich (voorzichtig) positief. De omzet is in 2016 weer wat gestegen en de prijzen die particuliere bedrijven vragen stijgen eveneens. Om deze reden is de omzetverwachting voor 2018 positief bijgesteld.

Doelen

- Versterking bedrijfseconomische positie;

Prestaties

- Bijdrage aan dekking vaste kosten RD Maasland.

Indicatoren

Indicator	Gem afgelopen 3 gereal.jaar	Doelstelling	Norm	Begroting 2018
Omzet zakelijke diensten	789.000	nvt	nvt	855.500
Netto resultaat	3.800	neutraal	nvt	neutraal

Middelen

RD Maasland beschikt over specifiek transportmaterieel waarmee afzet- en rolcontainers kunnen worden getransporteerd resp. gewogen en geledigd. Voor het vegen van bedrijfsterreinen worden veegmachines ingezet. Onderstaande tabel geeft inzicht in de (verwachte) kostprijs van deze producten:

Kostprijs (gesaldeerd als positief effect (= verlaging van) op gemeentelijke bijdrage in €.

	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Resultaat voor bestemming	-4.487	-5.982	-382	-1.393
Aandeel reserves	-12.838	0	0	0
VPB (20% < 200.000)		1.196	76	279
Verlaging bijdrage gemeenten	-4.266	-1.292	-306	-1.114
Overschot(als minteken)	-13.059	-3.494	0	0

Het resultaat van 2016 dient medio 2017 nog te worden bestemd.

Meerjarenraming

Onderstaande meerjarenraming is gebaseerd op:

- de verwachtingen voor 2017;
- de cijfers van 2016;
- een stijging omzet en kosten met 2% per jaar;

Meerjarenraming van de kostprijs als verlaging op de gemeentelijke bijdrage in €.

	2018	2019	2020	2021
Resultaat voor bestemming	-1.393	-1.000	-1.000	-1.000
Aandeel reserves	0	0	0	0
VPB (20% < 200.000)	279	200	200	200
Verlaging bijdrage gemeenten	-1.114	-800	-800	-800
Resultaat na bestemming/vpb	0	0	0	0

De invoering van de VPB (vennootschapsbelasting) voor die overheden die zich bezig houden met bedrijfsmatige taken, zorgt er voor dat vanaf het boekjaar 2016 VPB betaald dient te worden over de verkregen winsten. De geldende percentages en schijven voor 2016 zijn vooralsnog ook aangehouden in deze begroting. Belangrijk om te weten is in elk geval dat RD Maasland in de boekhouding immer een eigen kostenplaats heeft aangehouden voor de bedrijfsmatige activiteiten waardoor eenvoudig inzicht te verkrijgen is in de behaalde overschotten.

Hoewel er nog vele discussiepunten zijn over dit onderwerp (welke via diverse landelijke commissies nog lopende 2017 afgestemd gaan worden met de fiscus en het Ministerie), is voor RD Maasland in elk geval duidelijk dat de huishoudelijke taken vrijgesteld zullen zijn van de vpb en de bedrijfsmatige taken wel vpb-plichtig zijn. Wellicht is voor enkele deelnemende gemeenten nog van belang dat het standpunt van de fiscus ten aanzien van geheven reinigingsrechten door de gemeenten is, dat deze ook gezien worden als een bedrijfsmatige diensten en derhalve in beginsel zullen worden aangemerkt als vallende onder de vpb-plicht.

Voorts heeft de fiscus nog immer geen definitief standpunt ingenomen over het aanbieden en laten verwerken van het ingezamelde afval welke via Programma 1 en 2 zijn opgenomen. Vandaar dat op bladzijde 19 deze onzekerheid als risico – element is opgenomen.

1.4. Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand is het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen (resultaat na bestemming) opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen in €.

	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Resultaat voor bestemming progr.1	2.537.951	2.791.250	2.816.303	3.004.518
Aandeel reserves progr.1	-1.979	33.060	5.700	-31.920
Resultaat voor bestemming progr.2	421.324	425.693	429.275	389.959
Aandeel reserves progr.2	9.091	0	0	0
Resultaat voor bestemming progr.3	-4.487	-5.982	-382	-1.393
Aandeel reserves progr.3	-12.838	0	0	0
VPB (20% < 200.000)	0	1.196	76	279
Dekking bijdragen gemeenten	3.075.446	3.215.724	3.250.972	3.361.442
Dekking Peel en Maas				-349.000
Overschotten / Res.na bestemming	-126.384	29.492	0	0

Het (onbestemde) overschot van 2016 dient nog te worden bestemd.

1.5. Onvoorzien / Algemene reserve

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen zijn de deelnemende gemeenten verplicht eventuele tekorten aan te vullen bij een dergelijk samenwerkingsverband. De weerstandscapaciteit, bestaande uit een post onvoorzien (incidentele weerstandscapaciteit, voor RD Maasland n.v.t.) en de algemene reserve (structurele weerstandscapaciteit) heeft bij de RD Maasland een omvang van ruim € 293.000 (stand december 2016 vóór bestemming resultaat 2016).

2. Paragrafen

In dit hoofdstuk komen de beheersmatige aspecten aan de orde. In een aantal afzonderlijke paragrafen wordt vastgelegd wat de uitgangspunten, de hoofdlijnen van het beleid met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten zijn, evenals de financiële gevolgen van dat beleid.

Artikel 9 BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat zeven verplichte paragrafen opgenomen moeten worden in de begroting. Voor RD Maasland zijn daarvan de volgende paragrafen van toepassing.

1. Weerstandsvermogen & Risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Financiering
4. Bedrijfsvoering

Daarnaast is een afzonderlijke paragraaf rechtmatigheid opgenomen.

Aangezien RD Maasland zelf geen lokale heffingen, geen verbonden partijen en geen grondbeleid heeft, blijven deze drie paragrafen buiten beschouwing.

2.1. Weerstandvermogen & Risicobeheersing

De doelstelling van deze paragraaf is een zodanig inzicht te verschaffen dat op een verantwoorde wijze de hoogte van het vrij aanwendbare vermogen kan worden bepaald. Het weerstandvermogen is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen ten einde taken te kunnen voortzetten. Het weerstandvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van RD Maasland voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenbegroting.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, eventuele (gerealiseerde) stille reserves, de ruimte in de exploitatiebegroting en kostenreductie. Met deze middelen en mogelijkheden moeten niet-geraamde financiële gevolgen c.q. risico's kunnen worden opgevangen om de continuïteit van de taken van de organisatie te waarborgen.

Het Bestuur van RD Maasland heeft, na een extern onderzoek, in het jaar 2012 de kaders en de visie bepaalt ten aanzien van de reserves en voorzieningen. Dit heeft geleid tot een omboeking van de bestaande reserves naar specifieke posten. Dit heeft onder meer geleid tot de inrichting van een algemene reserve voor de programma's 1 en 2 maar ook voor programma 3.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) zijn de deelnemende gemeenten verplicht eventuele tekorten aan te vullen bij een dergelijk samenwerkingsverband. Desondanks is de weerstandscapaciteit, bestaande uit een post onvoorzien (incidentele weerstandscapaciteit, voor RD Maasland n.v.t.) en de algemene reserve (structurele weerstandscapaciteit) bij RD Maasland ingericht. Dit ter voorkoming van sterk schommelende effecten van de tarieven als gevolg van extra niet voorziene uitgaven. Voor een inzicht in deze nieuwe reeds vastgestelde reserves wordt verwezen naar Bijlage 1, Staat van Reserves en Voorzieningen.

Risico's en afdekking

Om een juist beeld van de financiële positie van RD Maasland te verkrijgen, is het noodzakelijk dat helder is met welke risico's RD Maasland nog kan worden geconfronteerd. Het gaat hierbij om de mogelijke uitgaven c.q. inkomsten waarvan de hoogte op voorhand niet kan worden vastgesteld. Voor zover risico's wel financieel kunnen worden vertaald zullen daarvoor bedragen van het eigen vermogen worden afgezonderd. Waar mogelijk worden voor potentiële risico's voorzieningen getroffen.

Primair dienen risico's uiteraard zoveel mogelijk te worden beperkt of te worden voorkomen door zorgvuldigheid van procedures. Het is van belang periodiek een analyse van de risico's te maken, welke de financiële zelfstandigheid van RD Maasland in gevaar kunnen brengen. Onder risico wordt in dit verband verstaan 'een niet door RD Maasland' te beïnvloeden gebeurtenis, onvoorspelbaar en onafwendbaar indien deze zich voordoet, met veelal financiële of materiële gevolgen die niet specifiek af te dekken zijn.

RD Maasland streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen, door middel van de benodigde verzekeringen af te sluiten en / of buffers te vormen voor het egaliseren (vrijval) van kapitaallasten betreffende minicontainers, voor voertuigen en als eigen risicodragers ook voor eventuele WAO-aanspraken. Daarnaast is een algemene reserve ingericht voor de gehele bedrijfsmatige activiteiten van de organisatie en om bij afbouw minimaal twee jaar te kunnen voorzien in de oplopende bijdrage van de gemeenten.

Risicomanagement

Risicomanagement wordt gedefinieerd als het identificeren en kwantificeren van risico's en het bepalen van activiteiten die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's beheersbaar houdt dan wel maakt¹. Uiteindelijk dienen slechts de risico's van materiële (belangrijke financiële) betekenis

¹ Bron: Deloitte, "Risicomanagement – meer dan de som der delen", p. 23.

te worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Risico's waar beheersingsmaatregelen zoals verzekeringen of maatregelen in de AO-IC tegenover staan dienen buiten beschouwing te worden gelaten. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat deze concreet in geld kunnen worden uitgedrukt en zijn geconcretiseerd door middel van een voorziening.

Momenteel heeft RD Maasland nog geen risicomanagement systeem opgezet. De financiële risico's worden bij de jaarrekening, begroting en tussentijdse rapportage geïnventariseerd, gekwantificeerd en nader toegelicht. Op deze wijze krijgt het Algemeen Bestuur inzicht in de ontwikkeling van de financiële risico's en eventuele nieuwe risico's. Per risico is vervolgens aangegeven door welke maatregelen het risico kan worden beheerst. Risico's met financiële consequenties worden opgenomen in de begroting.

De komende tijd wordt in kaart gebracht of het wenselijk is een aparte nota ten aanzien van risicomanagement op te stellen. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen zijn overigens al een aantal risico's benoemd en zijn daarvoor reserves ingericht. Een aantal risico's zijn echter niet altijd in geld uit te drukken, nog los van de mogelijkheid of wenselijkheid hiervoor een eventuele reserve in te richten. Te denken valt hierbij onder meer aan uittreding van een gemeente, onderling conflicterende gemeentelijk beleid, nieuwe wet- en regelgeving, technologische ontwikkelingen op het gebied van inzameling en afvalverwerking, rampen en / of calamiteiten, fraude, imago, prijsontwikkelingen op de afvalmarkt, kwetsbaarheid kleine organisatie, personeelsconflicten, ICT-kwetsbaarheid, wegvallen van regionale verwerkers, Nedvang definitieve afrekening verpakkingsvergoeding i.v.m. discussie over niet-verpakkingsgedeelte in opgegeven tonnages, definitieve desintegratievergoeding Peel en Maas, opschuiven pensioenleeftijd in relatie tot fysiek zware beroepen, krapte op de arbeidsmarkt, bevolkingskrimp, interpretatie fiscus over de vpb-plicht voor de overheden welke diensten uitvoeren in een commercieel marktsegment.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de ingedekte financiële risico's en de financiële weerstandscapaciteit om deze risico's te kunnen opvangen. Naarmate risico's beter kunnen worden afgedekt en opgevangen, is sprake van een groter weerstandsvermogen. Inzicht in het weerstandsvermogen is onder andere van belang voor het bepalen van de financiële positie van RD Maasland. Afhankelijk van de verhouding tussen risico's en weerstandscapaciteit kan worden besloten de beschikbare middelen voor het opvangen van risico's te verhogen of te verlagen. Ook kunnen op basis van dit inzicht maatregelen worden genomen om risico's te beperken. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is.

Indien een redelijke inschatting van het gewenste weerstandvermogen kan worden gegeven, kan hieruit een indicatie voor de gezondheid en flexibiliteit van de financiën van RD Maasland op de korte én langere termijn worden gegeven. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van de weerstandcapaciteit gedeeld door de risico's groter of gelijk is aan 1.

Nadere uitwerking weerstandvermogen

RD Maasland beschikt over de volgende reserves:

1. Algemene Reserve (t.b.v. Overheidstaken en t.b.v. bedrijfsmatige activiteiten)
2. Egalisatie reserve vrijval kapitaallasten wagenpark
3. Egalisatie reserve vrijval kapitaallasten mini's
4. Reserve eigen risico WIA
5. Egalisatie PMD (Plastic/Metalen/Drankenkartons)-fractie (nieuw per 1 jan 2015)

Beleidsuitgangspunten voor reservevorming

Het gehele beleid ten aanzien van de reserves (en voorzieningen) is door het Bestuur lopende de jaren 2012 en 2013 opnieuw vastgesteld.

Als generale opmerking hierbij geldt dat zich lopende het jaar ontwikkelingen kunnen voordoen, waardoor RD Maasland genoopt is af te wijken van opgegeven bedragen, zowel in de begroting als via wijzigingen. Zoals te doen gebruikelijk wordt op advies van de accountant in de laatste begrotingswijziging van het lopende boekjaar hierover een algemene opmerking geplaatst welke de veranderingen rechtvaardigen. De BBV maakt onderscheid tussen voorzieningen en bestemmingsreserves. Deze laatste categorie wordt, in tegenstelling tot de voorzieningen, buiten de kostenplaatsen om inzichtelijk gemaakt.

Algemene Reserve (Overheidstaken)

Deze reserve heeft tot doel om incidentele tegenvallers in enig jaar af te dekken. Een post onvoorzien ontbreekt, na een bestuursbesluit, immers op dit moment in de begroting. Structurele kostenstijgingen zullen hun weerslag vinden in de meerjarenbegroting, ze zijn immers voorzienbaar. Daarnaast dient deze reserve om bepaalde incidentele beleidsontwikkelingen in gang te zetten c.q. af te dekken. Hierbij kan gedacht worden aan eenmalige onderzoeks- en advieskosten, jubileumactiviteiten, na- wettelijke verplichtingen, enz. Vanuit de risicogerichte benadering is de noodzakelijke hoogte vastgesteld op 10% van de gemeentelijke bijdrage en de ondergrens op 5%. In casu betekent dit een maximale omvang van €. 300.000 en een minimale omvang van €. 150.000. Huidig saldo (vóór bestemming resultaat 2016) bedraagt ruim €. 293.000.

Algemene Reserve (Zakelijke dienstverlening)

De zakelijke dienstverlening heeft een hoger risicoprofiel, aangezien er sprake is van marktrisico en de gemeentelijke achtervang (in principe) ontbreekt. De deelnemende gemeenten worden dan ook geadviseerd geen rekening te houden met de overschotten uit deze dienstverlening bij de bepaling van de tarieven. Om een eventueel verliesgevend jaar adequaat op te vangen, is het noodzakelijk een reserve in te richten. Daarnaast dient de reserve om minimaal twee jaar de oplopende bijdragen van de gemeenten op te vangen indien een afbouw van deze tak zou plaatsvinden. Vanuit de risicogerichte benadering is de minimale omvang vastgesteld op €. 250.000 en de maximale omvang op €. 500.000. Daarbij wordt hiermee geanticipeerd op de Wet Markt en Overheid waarbij overheid gedomineerde diensten per 1 januari 2016 voor zakelijke dienstverlening vennootschapsbelastingplichtig heeft gemaakt. Tevens is op de markt de laatste jaren een dusdanige prijzenoorlog gaande dat de marges vrijwel nihil zijn en in sommige situaties zelfs beneden kostprijs wordt gewerkt. Huidig saldo (vóór bestemming resultaat 2016) bedraagt bijna €. 229.000.

Egalisatiereserve Vrijval Kapitaallasten Mini's.

Voor de mini's (inzamelmiddelen voor huishoudelijk afval) geldt dat een gedeelte reeds is afgeschreven en een gedeelte recent is aangeschaft. De totale kapitaallasten van RD Maasland in de begroting vallen derhalve lager uit. Om bij eenmalige (grootschalige) vervanging een sterke opwaartse druk van de tarieven te voorkomen, dient een dergelijke reserve een overgangsperiode van twee jaar op te vangen. De bovengrens is gesteld op €. 352.000. Huidig saldo (vóór bestemming resultaat 2016) bedraagt bijna €. 240.000.

Egalisatiereserve Vrijval Kapitaallasten Wagenpark

Voor het wagenpark geldt een zelfde opmerking als bij de mini's. Hierbij geldt dat, mocht er een inhaalslag gemaakt worden of calamiteitenvervangingen noodzakelijk zijn, een dekking van twee voertuigen noodzakelijk is. In casu betekent dit dat de bovengrens is bepaald op €. 143.000 op basis van de aanschafprijs, rentepercentage en afschrijvingsperiode (8 jaar). Het huidig saldo (vóór bestemming resultaat 2015) bedraagt €. 123.000. De onttrekking in 2015 à €. 20.000 zal echter wellicht teruggedraaid worden. Dit houdt derhalve in dat er zonder aanvullende bestuursbesluiten

geen toevoegingen kunnen plaatsvinden om schommelingen bij de kapitaallasten a.g.v. afgeschreven voertuigen op te vangen. Opgemerkt dient te worden dat RD Maasland in 2017 en 2018 met 4 afgeschreven voertuigen werkt en volgens het egalisatieprincipe eigenlijk al enige jaren bedragen dient te reserveren.

Reserve Eigen Risico WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen)

RD Maasland is eigen risicodrager in het kader van de WIA. Herverzekeren bij derden is te duur. De reserve hoort technisch gezien bij de bedrijfsvoering van RD Maasland. Vanuit de risicogerichte benadering is de maximale omvang bepaald op €. 75.000. Het huidig saldo bedraagt €. 75.000. Er zijn derhalve geen toevoegingen meer mogelijk zonder aanvullende bestuursbesluiten.

Egalisatie PMD-fonds

Via ASL (Afval Samenwerking Limburg) is in 2014 een Europese aanbesteding gehouden naar aanleiding van de nieuw ingestelde regels terzake de inzameling van verpakkingsmaterialen. Dit mede omdat de gemeente per 2015 niet alleen verantwoordelijk is voor de inzameling maar ook voor de sortering en het vermarkten van deze stoffen. De uitkomsten van de aanbesteding zijn gecommuniceerd naar het Bestuur. Het contract laat zien dat binnen de tijdsperiode van de komende 5 jaar het overschot voor de gehele activiteit kantelt naar een tekort. Middels een bestuursbesluit is een nieuwe reserve ingesteld om in deze 5 jaar een egaliserend karakter te bewerkstelligen voor deze stroom. Deze nieuwe reserve zal derhalve ook na 5 jaar ophouden te bestaan. Vanaf 2015 wordt achtereenvolgens €. 57.000 , €. 33.060 en €. 5.700 toegevoegd om de laatste twee jaren €. 31.920 en €. 63.840 te onttrekken. De gemeenten dienen er rekening mee te houden dat met de huidige stand van zaken in 2019 de totale inzamel-, sorteer- en recyclingskosten voor deze specifieke stroom hoger zullen zijn dan de baten. Zeker indien onder invloed van de lage olieprijsen de recyclingsimpuls minder wordt.

Desintegratie Peel en Maas

Zoals al gemeld, heeft de gemeente Peel en Maas eind 2015 besloten de gemeenschappelijke regeling te verlaten. Zoals gebruikelijk dient de vertrekkende gemeente de achterblijvers een periode lang te compenseren. Het Algemeen Bestuur heeft eind 2016 de uittreedsom vastgesteld welke op dit moment leidend is voor het opvoeren het dekkingsbedrag, ad € 349.000,= voor de komende 5 begrotingsjaren. Hoewel er nog geen onomkeerbaar besluit ligt, kan er op dit moment geen ander bedrag opgevoerd worden. Zodra een definitief besluit is genomen, kunnen de consequenties daarvan worden doorgevoerd in de financiële stukken en zullen per gemeente de gevolgen zichtbaar worden. Vooralsnog is het volledige dekkingsbedrag per jaar opgevoerd in Programma 1.

Overig

Voeding van de reserves dient in beginsel plaats te vinden via de overschotten op de begroting. De bestemming van een overschot op de rekening is een aangelegenheid van het Algemeen Bestuur. Uitdrukkelijk wordt erop gewezen dat het resultaat van het jaar 2016 daarom niet is meegenomen bij de bepaling van de omvang de reserves. Jaarlijks worden de theoretische aanspraken op de reserves per deelnemer ambtelijk besproken. Uitdrukkelijk wordt gewezen op het feit dat de definitieve toewijzing een berekening betreft welke is voorbehouden aan een extern advies(accountants)bureau.

De invoering van het IKB (Individueel Keuze Budget) per 1 januari 2016 als onderdeel van de nieuwe Cao is uitgesteld naar 1 januari 2017. De consequenties hiervan zijn dat in 2017 een éénmalige last ontstaat ter waarde van 7 maanden vakantiegeld. Immers de verplichting ontstaat één jaar voor invoering van het IKB. De feitelijke verplichting, die als kortlopende schuld op de balans moet worden opgenomen, heeft geen terugkerend karakter. RD Maasland heeft er niet voor gekozen om

in 2016 een eventuele reserve in te richten en wacht op het definitief worden van de maatregel opdat via een wijziging in 2017 de gevolgen inzichtelijk worden gemaakt.

Verbonden partijen

RD Maasland is in 2018 een verbonden partij van de ondergenoemde deelnemende gemeenten:

- Gemeente Leudal
- Gemeente Maasgouw
- Gemeente Roerdalen
- Gemeente Echt-Susteren

Belangrijke verplichte kengetallen

- Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
Deze geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
- De Solvabiliteitsratio.
Deze geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
- Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een decentrale overheid heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
- Emu-saldo
Dit kengetal geeft inzicht in de 'gezondheid' van de financiën.

Tabel kengetallen			
Jaarverslag 2015		Verloop van de kengetallen	
Kengetallen :	Rekening 2016	Begroting (na wijz) 2017	Begroting 2018
netto schuldquote	68,76%	62,98%	45,30%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	68,76%	62,98%	45,30%
solvabiliteitsrisico	14,82%	14,28%	28,58%
structurele exploitatieruimte P1	3,21%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte P2	-3,57%	0,00%	0,00%
structurele exploitatieruimte P3	-3,22%	0,00%	0,00%

Kengetal 4					
EMU- saldo:					
Dit saldo (of wel het vorderingssaldo) is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekkingen, uitgedrukt in geld, voor een overheid die lid is van de EMU (Economische en Monetaire Unie).					
Omschrijving		Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	
		x €. 1.000	x €. 1.000	x €. 1.000	
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5	6	-32	
2.	+/- Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	773	726	698	
3.	+/- Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	12	11	11	
4.	-/- Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.143	325	709	
5.	+/- Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	
6.	+/- Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	
7.	-/- Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	
8.	+/- Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	
9.	-/- Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze met derden betreffen	2	5	2	
10.	-/- Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0	0	
11.	Verkopen van effecten:				
a	Gaat u effecten verkopen (ja/nee)	nee	nee	nee	
b	-/- Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de verkoop				
BEREKEND EMU- SALDO RD Maasland		-355	413	-34	

Met ingang van de jaarrekening 2015 en begroting 2016 zijn lokale overheden verplicht een basis-set van 5 kengetallen op te nemen, welke u op de vorige pagina heeft kunnen waarnemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken en om eventueel onderlinge vergelijkingen tussen lokale overheden te vergroten. Een afzonderlijk kengetal zegt echter weinig over welke beoordeling hieraan moet worden toegekend. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een beeld geven van de financiële positie. Het is dan voorts ook van belang dat er een adequate toelichting wordt gegeven. Hierin kan ook aandacht worden gevraagd op welke wijze de kengetallen sturing kunnen geven aan het financiële beleid. Feitelijk wordt er dan gevraagd om signaleringswaarden op te stellen bij de verschillende kengetallen en deze te hanteren.

RD Maasland constateert in dit kader het volgende:

De gemeenschappelijke regeling RD Maasland is opgericht in 1963 met het doel om voor de deelnemende gemeenten gezamenlijk uitvoering te geven aan de zorgplicht op het gebied van huishoudelijke afvalinzameling. En wel met dien verstande dat er tegen de laagst mogelijke kosten en een hoge servicegraad, gekoppeld aan milieurendement, het werk wordt uitgevoerd. De financiële uitwerking van al deze activiteiten wordt gedragen door de deelnemende gemeenten. Tekorten worden door de gemeenten aangezuiverd en overschotten worden teruggestort, hetgeen overigens helemaal geen vrijbrief betekent voor RD Maasland. Voor alle activiteiten geldt namelijk

dat deze ambtelijk als ook bestuurlijk worden voorbereid en dat frequent verantwoording wordt afgelegd. Daarbij vallen alle activiteiten onder enerzijds de afvalstoffenheffing en anderzijds de rioolheffing van de deelnemende gemeenten, welke deze voor maximaal 100% in rekening kunnen brengen bij de burger. RD Maasland maakt onderdeel uit van een gemeente en is in deze dan ook in wezen te vergelijken met elke andere afdeling die binnen een gemeentelijke organisatie opereert. Er worden geen activiteiten uitgevoerd, behoudens de zakelijke diensten, waarmee zelfstandig opbrengsten kunnen worden gegenereerd welke volledig ten goede komen van de organisatie. Voor de zakelijke dienstverlening geldt daarbij dat door allerlei oorzaken de overschotten minimaal zijn. Daarbij is en wordt deze activiteit ook geheel afgerekend met de deelnemende gemeenten. Het benoemen van minimale dan wel maximale waarden bij de kengetallen wordt dan ook voorlopig niet als opportuun beschouwd.

Met slechts 1 voorbeeld wordt dit standpunt onderschreven: Het verhogen van de solvabiliteit kan bereikt worden met een hoger eigen vermogen (lees : hogere reserves welke gevuld moeten worden door de deelnemende gemeenten) dan wel het verlagen van het vreemd vermogen. Ook dit zou inhouden dat RD Maasland dient te beschikken over eigen liquiditeit, of eigen financieel werkkapitaal, welke echter niet voorhanden is. In een periode dat deze wel aanwezig is, worden de investeringen ook betaald uit eigen middelen en wordt geen lening aangegaan.

2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de burger geven de gemeenten, en in het verlengde daarvan de GR, jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het verkrijgen/vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen.

Het BBV schrijft in artikel 9 voor dat de begroting onder andere “een paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen” bevat. Volgens artikel 12, eerste lid, van het BBV dient deze paragraaf tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen te bevatten².

Voor RD Maasland zijn slechts de volgende kapitaalgoederen van toepassing:

- Gebouwen
- Milieuparken

Van deze kapitaalgoederen worden in deze paragraaf zowel het beleidskader als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting aangegeven.

Beleidskader

Voor de genoemde kapitaalgoederen is laatstelijk eind 2014 een geactualiseerd beheerplan met een bestuursbesluit bekrachtigd. Hieruit volgen de jaarlijkse toevoegingen en onttrekkingen ten behoeve van het onderhoud via een voorziening voor de komende 20 jaar. De definitieve vaststelling van de toevoegingen en onttrekkingen van de bedragen blijft een aangelegenheid van het Bestuur.

Financiële consequenties

De bevindingen uit het nieuwe beheerplan 2014 worden gevolgd en vertaald in de begrotingen. Dit betekent dat jaarlijks de onttrekkingen en toevoegingen vast staan. Enkel bij afwijkingen in dit patroon zal door het Bestuur anders beslist kunnen worden. Vanwege uitgestelde werkzaamheden met betrekking tot de asbestsanering en het plaatsen van zonnepanelen zal in de loop van 2017 een actualisatie plaats vinden van het beheerplan.

Financiering

Inleiding

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de rekening voorgeschreven. Met de financieringsparagraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en –beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan. In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan, renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en – voor zover ter zake – valutarisico's. Voorts gaat het om het eventueel inzetten van derivaten bij het beheersen van renterisico's. Specifiek ten aanzien van derivaten kan worden opgemerkt dat het statuut deze vorm (derivaten) niet toestaat. Eind 2012 is dit naar aanleiding van een verplichte check door de Provincie Limburg ook gemeld. Het gaat in de paragraaf financiering om risico's die in de regel goed kwantificeerbaar zijn.

De grondslag voor de treasuryfunctie van RD Maasland wordt gevormd door het in het Algemeen Bestuur d.d. 30 november 2001 vastgestelde treasurystatuut, met aanvullingen / supplementen in september 2006 en februari 2010.

In het treasurystatuut zijn de kaders opgenomen waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen.

² Bron: Commissie BBV (2007), “Notitie verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen”, p. 8.

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de voorgeschreven informatie over de kasgeldlimiet en renterisiconorm, evenals de ontwikkelingen die invloed hebben op de financieringsfunctie, treasurybeheer en risicobeheer.

Onderstaand wordt op een aantal beleidsterreinen de ontwikkeling van de financieringsfunctie toegelicht.

Verwachtingen kort geld

Met de op te stellen ramingen worden de gemeentelijke bijdragen als leidraad gebruikt om te voldoen aan de verplichtingen op korte termijn. Daar waar problemen ontstaan, kan een kasgeldlening uitkomst bieden of een verzoek aan de deelnemende gemeenten de bijdragen eerder beschikbaar te stellen. Op dit moment worden geen problemen verwacht om te voldoen aan de korte termijn verplichtingen.

Verwachtingen lang geld

Investeringsen worden afgedekt met leningen. De onrust in de financiële sector leidt op dit moment niet tot problemen voor RD Maasland om lang geld aan te trekken.

Vuistregels bij aantrekken financiering

Hoewel de voorspelbaarheid (door ons) van de rente gering is, gaan wij voor het aangaan van financiële transacties in principe steeds uit van de navolgende vuistregels:

- Bij een verwachte daling van de lange rente verdient het de voorkeur om het aantrekken van vaste/langlopende leningen zoveel mogelijk uit te stellen tot de rentedaling is ingetreden;
- Bij een verwachte stijging van de lange rente verdient het de voorkeur, structurele financieringsbehoeften (zoveel mogelijk) vroegtijdig af te dekken, waarbij flexibiliteit niet uit het oog mag worden verloren;

Treasurybeleid

Het treasurybeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van RD Maasland een zo optimaal rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

De belangrijkste algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het realiseren van een flexibele en controleerbare cash management in de organisatie;

Risicobeheer

Zoals al in de inleiding is aangegeven zijn op financieringsgebied vele risico's te onderkennen.

In het Treasurystatuut is voor elk soort risico beleid geformuleerd>.

RD Maasland heeft geen leningen in vreemde valuta en ook geen aandelen waardoor geen koersrisico's en valutarisico's wordt gelopen.

Het liquiditeitsrisico's wordt beperkt door de treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), evenals een meerjarige liquiditeiten planning met een looptijd van minimaal 3 jaar.>

Kredietrisico wordt beperkt doordat uitzettingen uitsluitend plaatsvindt bij:

1. Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;
2. Financiële instellingen met minimaal een AA-rating, van een van de volgende erkende ratingbureaus: Moody's, Standard & Poors (S&P) of Fitch IBCA.

Relatiebeheer/ kasbeheer

Met relatiebeheer en kasbeheer wordt beoogd het realiseren van zo gunstig mogelijke c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiermee wordt minimalisering van de rentekosten en maximalisatie van de rentebaten binnen RD Maasland nagestreefd. Relaties worden alleen aangegaan met instellingen die voldoen aan de in de Treasurystatuut opgenomen voorwaarden.

Leningenportefeuille

De financiële gevolgen van de huidige portefeuille zijn verwerkt in de cijfers en geven geen aanleiding tot aanpassingen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm die met de Wet Fido is ingevoerd, is een instrument voor de beheersing van het risico van een rentewijziging bij herfinanciering. De beheersing bestaat eruit dat de herfinanciering gelijkmatig gespreid moet worden. In enig jaar mag over niet meer dan 20% van het begrotingstotaal renteherziening plaats kunnen vinden. De norm is bedoeld om het budgettaire risico van rentestijgingen te maximeren.

In de tabel hieronder is een berekening gegeven van het renterisico over de periode 2018 t/m 2021 op basis van de Wet Fido. De renterisiconorm voor de begroting 2018 is gebaseerd op de per 1 januari 2009 inwerking getreden Wijzigingswet.

Stap	Variabelen Renterisico(norm) in €.	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
(1)	Renteherzieningen	186.556	175.822	173.121	182.560
(2)	Aflossingen	697.954	727.734	764.714	878.333
(3)	Renterisico (1+2)	884.510	903.556	937.835	1.060.893
(4)	Renterisiconorm	1.651.751	1.665.068	1.677.100	1.693.400
(5a) = 4-3)	Ruimte onder renterisiconorm	767.241	761.512	739.265	632.507
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal jaar	8.258.755	8.325.340	8.385.500	8.467.000
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm	1.651.751	1.665.068	1.677.100	1.693.400

Kasgeldlimiet

Een wettelijk voorgeschreven instrument om de renterisico's binnen de perken te houden is de kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan.

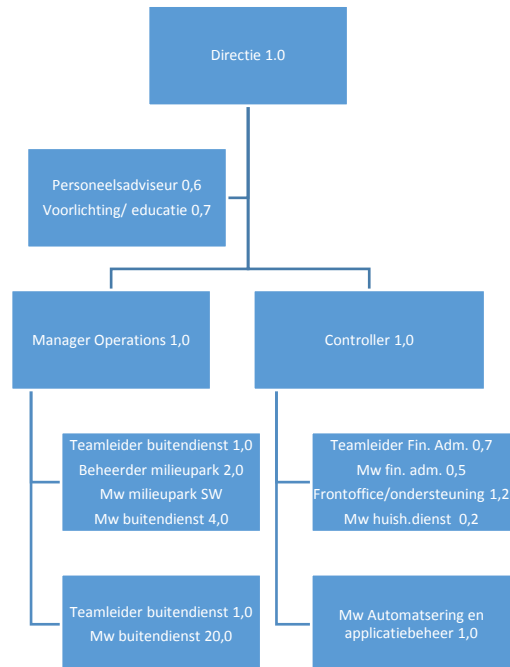
De limiet bedraagt een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de begrote uitgaven van RD Maasland. Vanaf 2014 is deze limiet gesteld op 8,5%. Dat wil zeggen dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet meer mag bedragen dan 8,5% van het totaal van de jaarbegroting. In de wetswijziging die is ingevoerd met ingang van 1 januari 2009 is ten aanzien van de kasgeldlimiet opgenomen, dat voor sommige gemeenschappelijke regelingen het mogelijk is om in overleg met de toezichthouder van de gemeenschappelijke regeling een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vast te stellen. Het smalle takenpakket van de gemeenschappelijke regeling kan namelijk tot gevolg hebben dat de uniforme kasgeldlimiet, die gelijk is aan die voor de gemeente, niet ruim genoeg is. Voor RD Maasland is geen afwijkend percentage vastgesteld.

Algemeen: Met de vaststelling van de begroting geeft het Bestuur RD Maasland expliciet toestemming geldleningen (maximaal per jaar € 1.000.000) af te sluiten voor de geplande investeringen (zie ook hoofdstuk 3), rekening-courant krediet aan te gaan met Rabobank Peel-Maas-Leudal en BNG, kasgeldleningen (maximaal 2x per jaar à € 1.000.000) aan te gaan ter overbrugging van een liquiditeitsprobleem. Indien de genoemde bovengrenzen worden overschreden, zijn aanvullende besluiten nodig.

In verband met de instelling van het Schatkistbankieren (SKB) per december 2013 zijn de Nederlandse (lokale) overheden, waaronder RD Maasland, verplicht overtollige gelden te plaatsen bij het Ministerie van Financiën. Hiervoor heeft het Bestuur aparte overeenkomsten moeten afsluiten met de genoemde huisbanken maar ook met het genoemde Ministerie. RD Maasland mag volgens de richtlijnen vrij beschikken over een totaalbedrag à € 100.000 op een rekening van de huisbank(en). Het plaatsen van gelden in deposito bij de huisbank(en) is niet meer mogelijk. De renteopbrengsten van de overtollige gelden zullen door de maatregel voor RD Maasland sterk teruglopen terwijl de kosten voor de bancaire zaken zullen toenemen.

2.3. Personeel en Organisatie

Organigram

Het personeel van RD Maasland valt onder de werking van de rechtspositieregeling CAR-UWO.

De formele omvang van de kernorganisatie is gelijk gebleven. Het uitgangspunt is echter dat de kernorganisatie efficiënt opereert en een beperkte omvang behoudt. Indien dit vanuit vereiste functiescheiding mogelijk is, worden taken gecombineerd in een en dezelfde functie.

2.4. Rechtmatigheid

Als gevolg van calamiteiten die zich hebben voorgedaan in het verleden (o.a. vuurwerkramp Enschede, Ceteco affaire bij de provincie Zuid Holland) zijn de eisen met betrekking tot het rechtmatig handelen en het afleggen van verantwoording hierover voor gemeenten, provincie en gemeenschappelijke regelingen aangescherpt. Dit geldt dus ook voor RD Maasland.

In het kader van de beheersing van het rechtmatig handelen zijn door het bestuur van RD Maasland de volgende verordeningen vastgesteld:

- Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet “Financiële verordening GR RD Maasland”, betreffende de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van het openbaar lichaam.
- Verordening ex artikel 213 van de gemeentewet “Controle verordening GR RD Maasland” , betreffende de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- “Treasurystatuut van de gem. reg. RD Maasland”, waarin de voorwaarden en bevoegdheden aangaande de geldstromen zijn vastgesteld.

In het controleprotocol wordt voorts vastgesteld dat de accountant bij de controle van de jaarrekening de rechtmatigheid zal betrekken en daarover ook een oordeel zal uitspreken. Daarnaast is RD vanzelfsprekend gehouden aan de hogere wetgeving.

Om naleving van de vastgestelde normen (tussentijds) te kunnen toetsen, laat RD Maasland deze jaarlijks uitvoeren door de accountant.

3. Financiële Begroting

Rechtmatigheid

De begroting is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Dit besluit is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Overzicht van lasten en baten in €.

Lasten							
Programma	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJP 2019	MJP 2020	MJP 2021
Programma 1 – Huishoudelijk afval	6.088.198	6.685.583	6.560.239	6.523.494	6.582.840	6.632.000	6.700.000
Programma 2 – Openbare ruimte	479.423	577.153	585.114	539.534	544.500	553.500	565.000
Programma 3 – Zakelijke Dienstverlening	802.946	790.633	831.156	846.707	849.000	851.000	853.000
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	7.370.567	8.053.369	7.976.509	7.909.735	7.976.340	8.036.500	8.118.000
Toevoegingen reserves progr.1	57.000	33.060	5.700	0	0	0	0
Toevoegingen reserves progr.2	9.091	0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves progr.3	138	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	7.436.796	8.086.429	7.982.209	7.909.735	7.976.340	8.036.500	8.118.000

Baten							
Programma	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJP 2019	MJP 2020	MJP 2021
Programma 1 – Huishoudelijk afval	3.550.247	3.894.333	3.743.936	3.518.977	3.518.000	3.519.000	3.520.000
Programma 2 – Openbare ruimte	58.099	151.461	155.839	149.575	150.000	151.000	152.000
Programma 3 – Zakelijke Dienstverlening	807.433	796.615	831.537	848.100	850.000	852.000	854.000
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	4.415.780	4.842.409	4.731.312	4.516.652	4.518.000	4.522.000	4.526.000
Onttrekkingen reserves progr.1	58.979	0	0	31.920	63.840	0	0
Onttrekkingen reserves progr.2		0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves progr.3	12.976	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	4.487.735	4.842.409	4.731.312	4.548.572	4.581.840	4.522.000	4.526.000

Lasten -/- Baten							
Programma	Realisatie 2015	Concept 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJP 2019	MJP 2020	MJP 2021
Programma 1 – Huishoudelijk afval	2.537.951	2.791.250	2.816.303	3.004.518	3.064.840	3.113.000	3.180.000
Programma 2 – Openbare ruimte	421.324	425.692	429.275	389.959	394.500	402.500	413.000
Programma 3 – Zakelijke Dienstverlening	-4.487	-5.982	-381	-1.393	-1.000	-1.000	-1.000
Algemene dekkingsmiddelen							
Onvoorzien							
Resultaat voor bestemming	2.954.787	3.210.960	3.245.197	3.393.083	3.458.340	3.514.000	3.592.000
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves 1-2-3	-5.726	33.060	5.700	-31.920	-63.840	0	0
VPB (20% < 200.000)		1.196	76	279	200	200	200
Resultaat na bestemming/bijdrage gemeenten	2.949.061	3.245.216	3.250.973	3.361.442	3.394.700	3.514.700	3.592.200
Dekking Peel en Maas				-349.000	-349.000	-349.000	-349.000

(Overschot 126.384 - 29.492)

De belangrijkste verschillen van de cijfers 2018 vergeleken met het conceptjaar 2016 zijn als volgt te benoemen:

Zie hiervoor het overzicht op bladzijde 3.

Hierna volgt een overzicht tussen de ramingen van de jaren 2017 en 2018.

BEGROTING 2018		Voorlopig resultaat 2016	Primair Begroot 2018	Verklaring tussen verschillen rekening 2016 en begroting 2018
Totaal RD Maasland				
OPBRENGSTEN				
Omzet Derden		2.452.095	2.338.000	Lagere opbrengsten PMD
Omzet Gemeenten		71.579	70.500	
DVO Leudal Maasgouw ondergr.		94.858	121.138	een op een doorberekening a.g.v. investeringen en afschrijvingen
Project Onkruid Maasgouw		108.000	115.000	een op een doorberekening
Afval doorberekening		1.401.691	1.212.900	wegvallen hha rst en gft Peel en Maas
Voorzieningen		-	-	
Interne doorberekeningen		817.032	783.614	
Bruto Omzet		4.975.254	4.641.152	
Uitbesteed		132.845	124.500	wegvallen kolken Peel en Maas
Netto Omzet		4.842.409	4.516.652	
KOSTEN				
Salariskosten		1.972.544	1.947.500	Stijging cao + afvloeien/ overname personeel door P&M
Inhuur personeel/materieel		204.531	231.000	extra bezetting op Milieuparken a.g.v. oplopende bezoekersaantallen
Overige pers.kst (ABP)		-	-	
Wagenpark excl.afschr.en rente		626.614	630.750	in 2016 lage reparatie en onderhoudskosten
Afschr.en Rente wagenpark		333.632	291.744	in totaal 4 afgeschreven voertuigen
Afvalverwerkingskosten		2.649.451	2.580.900	wegvallen hha rst en gft Peel en Maas, sterke stijging afval Milieuparken/verpakkingen
DVO Leudal Maasgouw ondergr.		94.858	121.138	een op een doorberekening a.g.v. investeringen en afschrijvingen
Project Onkruid Maasgouw		108.000	115.000	een op een doorberekening
Overige exploitatiekosten		671.162	716.500	Niveau 2017 aangehouden bij raming
Afschr.en Rente ov.expl.		533.346	480.339	afgeschreven elementen over gehele activa
Voorzieningen		12.200	11.250	
Totale bedrijfskosten		7.206.337	7.126.121	
Interne doorberekeningen		847.032	783.614	
Totale kosten		8.053.369	7.909.735	
RESULTAAT voor reservering (lees bijdrage gemeenten)		-3.210.960	-3.393.083	
BESTEMMINGSRESERVES		-33.060	31.920	geheel conform bestuursbesluit aangaande verpakkingen
VPB (vanaf 1-1-16)		-1.196	-279	
RESULTAAT na reservering (werkelijk)		-3.245.216	-3.361.442	
Dekking Peel en Maas			349.000	uittreedsom bepalend voor dekking komende 5 jaar
BEGROOT BIJDRAGE GEMEENTEN		3.215.724	3.012.442	
OVERSCHOT		-29.492	-	

Financiële positie

Inzicht in de financiële positie is van belang om te bepalen hoe 'financieel gezond' RD Maasland is. De volgende indicatoren zijn van belang voor de beoordeling van de financiële positie:

1. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar niveau.
2. De investeringen.
3. De financiering.
4. De stand en verloop van reserves en voorzieningen

De jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn , zoals eerder aangehaald, niet van toepassing.

Investeringen

Investeringen kunnen omschreven worden als een uitgave van enige omvang, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Omdat het goed gedurende meerdere jaren wordt gebruikt, worden de lasten (de waardevermindering / afschrijvingslast en de rentecomponent) niet in een keer ten laste van de begroting gebracht, maar verspreid over meerdere jaren. Deze lasten worden verspreid over meerdere jaren afhankelijk van de economische levensduur van het aangeschafte goed.

RD Maasland hanteert als waarderingsgrondslag de waardering tegen historische kostprijs (vervaardigingsprijs) c.q. verkrijgingprijs. In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting opgenomen dat alle na 1 januari 2004 te plegen investeringen worden ingedeeld naar economisch of maatschappelijk nut (welke RD Maasland niet kent). In onderstaand overzicht worden de investeringen van het jaar 2017 meegenomen omdat de afschrijvingen pas starten in het boekjaar erop en derhalve doorwerken in de cijfers van 2018.

Investering (x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
Investeringen met een economisch nut					
Vervangingsinvesteringen Progr.1	551	649	500	500	700
Vervangingsinvesteringen Progr.2	165				170
Vervangingsinvesteringen Progr.3	60	60	60	60	60
Uitbreidingsinvesteringen					
Totaal investeringen met een economisch nut	776	709	560	560	930
Investeringen met een maatschappelijk nut					
Vervangingsinvesteringen					
Uitbreidingsinvesteringen					
Totaal investeringen met een maatschappelijk nut					
TOTAAL INVESTERINGEN	776	709	560	560	930

Geplande / geraamde investeringen hebben onder andere betrekking op vervangingen van voertuigen, boordcomputers, onkruidbranders, asbestverwijdering i.c.m. zonnepanelen, revisie wasplaats, interne verbouwing, automatisering diftar, afzet- en rolcontainers, hardware ICT, huisvuilcontainers, pasjes.

Reserves en voorzieningen

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch gezien vrij zijn te besteden. Tegenover een reserve staat geen direct aanwijsbare

verplichting. Voorzieningen hebben het karakter van een ‘verplichting’ en behoren tot het vreemd vermogen van de balans. Voorzieningen worden gevormd ten laste van het resultaat (resultaatbepaling) en worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico’s of om te kunnen voldoen aan verplichtingen en ter dekking van verliezen die op de balansdatum daadwerkelijk bestaan. Voor een volledig overzicht van de reserves en voorzieningen en de meerjarige ontwikkeling wordt verwezen naar Bijlage 1, Staat van Reserves en Voorzieningen.

2018

Toevoegingen

- Vooralsnog wordt niets geraamd.

Onttrekkingen

- Een onttrekking uit het PMD-fonds van €. 31.920,=.

Doorschuiif-btw

In 2003 zijn bij de invoering van het compensatiefonds onder meer de gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gesteld een keuze te maken tussen de kostenplus-regeling of de transparantiemethode. Gezamenlijk is in het voortraject in 2002 besloten voor deze laatste wijze te opteren waarbij de betreffende (inkoop)btw van RD Maasland derhalve wordt doorgeschoven naar de deelnemers. Onderstaande tabel geeft de raming van de doorschuiif-btw voor het jaar 2018 per gemeente. Opgemerkt wordt dat de btw van de verwerkingskosten voor het huishoudelijke rest en gft afval rechtstreeks via facturen in rekening wordt gebracht bij de deelnemers en daarom niet zijn opgenomen in de onderstaande cijfers. Het uittreden van Peel en Maas en een gewijzigde verdeelsleutel in de btw vooraf trek a.g.v. lager bedrijfsmatig aandeel, zorgen voor oplopende doorschuiifbtw.

Geraamde Doorschuiif-btw (x € 1.000)	2018
Gemeente Leudal	290
Gemeente Maasgouw	197
Gemeente Peel en Maas	0
Gemeente Roerdalen	95
Gemeente Echt-Susteren	56
TOTAAL DOORSCHUIIF-BTW	638

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve / voorziening (x € 1.000)	Mini- mum	Maxi- mum	Boek waarde 01-01- 2018 **	Mutaties 2018		Boek waarde 31-12- 2018	Mutaties 2019		Boek waarde 31-12- 2019	Mutaties 2020		Boek waarde 31-12- 2020	Mutaties 2021	
				Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking
Voorziening Cafetaria			57	1		58	2		60	1		61	2	
Voorziening Gebouwen			97	10		107	10		117	10		127	10	
Voorziening Dub.Deb.			2			2			2			2		
Algemene Reserve	150	300	293			293			293			293		
Vrijval Kap.Ist Mini's		352	240			240			240			240		
Vrijval Kap.Ist Wagenpark		143	123			123			123			123		
Reserve E.R. WIA		75	75			75			75			75		
Egalisatie PMD			96		32	64		64	0					
Desintegratie Peel & Maas			1.745		349	1.396		349	1.047		349	698		349
Alg.Res. Zakelijk		500	229	1		230	1		231	1		232		
TOTAAL RES.&VOORZ.			2.957	12	381	2.588	13	413	2.188	12	349	1.851	12	349

** Uitgangspunt concept jaarrekening 31-12-16 en de daarop volgende goedgekeurde begrotingen voor 2017 en 2018, exclusief bestemming van het tekort uit 2016.

Bijlage 2

Overzicht : Bijdragen gemeenten 2018
exclusief DVO en onkruidbranden

		Programma 1 :	Programma 3 :
		Huishoudelijk afval	Zakelijke minus vpb
Gemeente (en kernen)	Aantal (geschatte) aansluitingen	Totale Raming 2018 progr.1	Totale Raming 2018 progr.3
		€.	€.
Leudal	15.440	-1.178.296	491
Maasgouw	10.465	-798.632	333
Roerdalen	9.150	-404.925	290
Echt-Susteren	8.350	-241.744	
Totaal (in aantallen en euro's)	43.405	-2.623.598	1.114

Programma 2 : Openbare Ruimte (Vegen)

Gemeente (en kernen)	Aantal garantie veeguren	Totale Raming 2018 Vegen
		€.
Leudal	2.000	-186.925
Maasgouw	1.300	-121.501
Totaal (in uren en euro's)	3.300	-308.427

Programma 2 : Openbare Ruimte (Kolkenzuigen)

Gemeente (en kernen)	Aantal (geschatte) te ledigen kolken	Totale Raming 2018 Kolken
		€.
Leudal	14.400	-32.613
Maasgouw	21.500	-48.919
Totaal (in uren en euro's)	35.900	-81.532

Doorbelasting DVO ondergrondse voorzieningen:	afschrijving	rente	onderh&rep	totaal
Leudal	26.639	10.006	10.000	46.645
Maasgouw	45.857	8.637	20.000	74.494
Onkruidbranden Maasgouw				115.000

MEERJAREN-PERSPECTIEF GEMEENTELIJKE BIJDRAGE											BIJLAGE	3
Exclusief DVO en Onkruidbranden												
Gemeente	Geschatte aantal aansluitingen						Aandeel in €. Programma 1					
	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leudal	15.442	15.510	15.440	15.440	15.440	15.440	-1.164.830	-1.170.452	-1.178.296	-1.191.052	-1.241.353	-1.271.444
Maasgouw	10.465	10.375	10.465	10.465	10.465	10.465	-789.306	-782.943	-798.632	-807.277	-841.371	-861.766
Peel en Maas	4.225	4.175					-262.897	-265.549				
Roerdalen	9.157	9.170	9.150	9.150	9.150	9.150	-398.822	-380.869	-404.925	-409.309	-426.595	-436.936
Echt-Susteren	8.350	8.350	8.350	8.350	8.350	8.350	-208.454	-222.191	-241.744	-244.362	-254.681	-260.855
TOTAAL	47.639	47.580	43.405	43.405	43.405	43.405	-2.824.310	-2.822.004	-2.623.598	-2.652.000	-2.764.000	-2.831.000
Gemeente	Gegarandeerde veeguren						Aandeel in €. Vegen Programma 2					
	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leudal	2.143	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	-178.319	-183.345	-186.925	-189.091	-193.333	-198.788
Maasgouw	1.335	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	-111.085	-119.174	-121.501	-122.909	-125.667	-129.212
Peel en Maas	506	350					-42.104	-32.085				
TOTAAL	3.984	3.650	3.300	3.300	3.300	3.300	-331.509	-334.604	-308.427	-312.000	-319.000	-328.000
Gemeente	Geschatte aantal te ledigen kolken						Aandeel in €. Kolken Programma 2					
	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leudal	14.668	14.400	14.500	14.500	14.500	14.500	-32.500	-32.614	-32.613	-33.000	-33.400	-34.000
Maasgouw	21.819	21.500	21.750	21.750	21.750	21.750	-48.345	-48.694	-48.919	-49.500	-50.100	-51.000
Peel en Maas	6.020	5.900					-13.339	-13.362				
TOTAAL	42.507	41.800	36.250	36.250	36.250	36.250	-94.184	-94.670	-81.532	-82.500	-83.500	-85.000
Gemeente	Geschatte aantal aansluitingen						Aandeel in €. Programma 3 minus vpb*					
	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Concept 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leudal	15.442	15.510	15.440	15.440	15.440	15.440	1.882	120	491	353	353	353
Maasgouw	10.465	10.375	10.465	10.465	10.465	10.465	1.275	80	333	239	239	239
Peel en Maas	4.225	9.170					515	32				
Roerdalen	9.157	8.350	8.350	8.350	8.350	8.350	1.114	71	290	208	208	208
TOTAAL	39.289	43.405	34.255	34.255	34.255	34.255	4.786	303	1.114	800	800	800